

Mas el Gelec

Tona

Ubicació

Comarca: Osona
Emplaçament
Alçada: Carrer Onze de Setembre amb carrer de St. Miquel
547,80

Coordenades:

Latitud: 41.84706
Longitud: 2.23077
UTM Est (X): 436142
UTM Nord (Y): 4633082

Classificació

Número de fitxa 08283 - 219
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Gòtic Modern Popular
Segle XVI
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Masia parcialment restaurada (la teulada és nova), està pendent de restauració definitiva.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL 12212-I
POUM. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. VI. Catàleg de béns a protegir. Ed-09 El Gelec. BCIL Tipus A.
dc., 20/07/2011 - 12:00
Data aprovació:
Número inventari IPAC 24409
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Tona

Descripció

Edifici de planta quadrangular, amb coberta a doble vessant amb el carener perpendicular a la façana. La teulada pel costat de ponent és més allargassada i aquest fet obliga a bastir un reforç a la paret amb contraforts. El ràfec o barbacana presenta imbricació de caps de teula, formant una sanefa geomètrica. Les cantonades de les façanes estan reforçades amb carreus, i s'observa un paredat amb una disposició força irregular, amb alguns trams amb restes de morter i refets amb materials més recents. Presenta planta baixa i pis, i espai sota teulada.

La façana principal conserva la seva simetria i alguns elements d'estil renaixentista amb riquesa ornamental. L'eix central està format pel portal adovellat, amb la dovella central amb escut on s'hi poden veure els monogrames de Jesús i Maria (IHS / MA), un dins l'altre. Una gran M de tipus uncial coronada per una A, té al seu interior el monograma IHS («*Ihesus*»), de manera que el pal central de la lletra M comparteix traç amb la lletra i majúscula, sobreposada a H i S.

Damunt seu, s'hi observa una finestra amb arc conopial i motllurada amb dues cares als laterals i una escultura de baix relleu, de cos sencer, gairebé desapareguda. L'escultura sembla un amoret nu, d'estil clàssic, que ha perdut el cap, les extremitats superiors i altres parts de la seva anatomia.

Anteriorment, hi tenia afegits cossos i annexos destinats a usos agrícoles que han anat desapareixent.

Observacions:

Entre el 2018 i el 2020, la Diputació de Barcelona va realitzar un projecte bàsic i executiu per restaurar aquesta masia, i d'aquesta manera recuperar i restaurar els elements singulars i la distribució del mas i els seus espais.

Història

El primer testimoni de l'existència del mas és del 10 de gener de 1259, en què Andreu de *Gisalec* o del Gelec va vendre unes terres a Ramon de Font (hereu del mas Font o Fontordera). Eren unes terres sota senyoria de la vescomtessa Ermessenda de Montcada. Els hereus del mas Gelec van fer de saig de la cort del batlle reial de Tona en algun moment de mitjan segle XIV. En els fogatges de 1497, 1515 i 1553 l'hereu Gelec continua figurant entre els caps de casa del terme. A partir de final del segle XVII devia convertir-se en una masoveria.

L'Ajuntament de Tona va adquirir la casa l'any 1988, mitjançant una cessió dels propietaris.

Bibliografia

LLEOPART, Amadeu (2006) Retalls del passat per conèixer millor Tona. Ajuntament de Tona.

PADRÓS GÓMEZ, Carles (2008) *Dossier documentació Ruta de l'aigua a Tona (Osona)*. Ajuntament de Tona, Centre D'interpretació del Camp de les Lloses.

PADRÓS, Carles i PUIGFERRAT, Carles. (2011). Tona. Recull gràfic 1890 - 1978. L'Abans. Editorial Efadós. Pàgina 296.

PLADEVALL, Antoni (1990) Tona. Mil cent anys de Història. Eumo Editorial/Ajuntament de Tona.

Enllaços d'interès:

[Viure a Tona](#)

[Diputació de Barcelona - Projecte de restauració](#)

[Inventari Arquitectònic de Catalunya](#)

